

Ціль 12: Відповідальне споживання та виробництво

Завдання 12.1: Знизити ресурсоемність економіки

Індикатор 12.1.1: Ресурсоемність ВВП (співвідношення спожитих фізичних обсягів природних ресурсів, утворених відходів та викидів забруднюючих речовин до обсягу ВВП), % до рівня 2015 року.

1. Інституційна інформація

1.1 Організація (ї)

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки).

Державна служба статистики України (Держстат).

2. Основні визначення і поняття

2.1. Визначення

Ресурсоемність ВВП визначається окремо за кожним видом ресурсів (первинна енергія; біотичні та мінеральні ресурси; обсяг спожитої води; відходи виробництва чи споживання; викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (діоксиду вуглецю (CO₂)) як відношення спожитих фізичних обсягів природних ресурсів у періоді, для якого проводиться розрахунок, до валового внутрішнього продукту (ВВП) у тому ж періоді у цінах базисного року.

2.2. Поняття

Ресурсоемність ВВП – це показник ефективності використання відповідного ресурсу для вироблення окремої продукції. Ресурсоемність розраховується окремо за кожним видом ресурсу: первинна енергія; біотичні та мінеральні ресурси; обсяг спожитої води; відходи; викиди (CO₂): енергоемність, матеріалоемність, водоемність, екоемність (у т. ч. відходоемність та вуглецевоємність).

Валовий внутрішній продукт (ВВП) – це інтегрований показник економічного розвитку країни, який характеризує результат виробничої діяльності резидентів в межах економічної території країни і вимірюється сукупною вартістю товарів та послуг, виготовлених ними для кінцевого використання.

Енергоемність – це відношення обсягу загального постачання первинної енергії у періоді, для якого проводиться розрахунок, до ВВП у тому ж періоді у цінах базисного року.

Матеріалоемність – це відношення обсягу використаних секторами економіки матеріалів/ сировини (обсяг внутрішнього споживання біотичних та мінеральних ресурсів) у періоді, для якого проводиться розрахунок, до ВВП у тому ж періоді у цінах базисного року.

Водоемність – це відношення обсягу спожитої води у періоді, для якого проводиться розрахунок, до ВВП у тому ж періоді у цінах базисного року.

Відходоемність – це відношення обсягу утворених відходів при виробництві чи споживанні у періоді, для якого проводиться розрахунок, до ВВП у тому ж періоді у цінах базисного року.

Вуглецевоємність – це відношення обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (діоксиду вуглецю (CO₂)) від стаціонарних джерел у періоді, для якого проводиться розрахунок, до ВВП у тому ж періоді у цінах базисного року.

3. Методологія

Методичні рекомендації щодо розрахунку показників ресурсоємності валового внутрішнього продукту на рівні національної економіки за основними групами ресурсів, затверджені наказом Мінекономрозвитку від 06.06.2019 №965.

3.1 Розрахунок

Ресурсоємність ВВП на рівні національної економіки розраховується як відношення спожитих фізичних обсягів природних ресурсів (окремо за кожним видом: первинна енергія; біотичні та мінеральні ресурси; обсяг спожитої води; відходи; викиди (CO₂)) до ВВП у цінах базисного року.

Чисельник – вид природного ресурсу (первинна енергія; біотичні та мінеральні ресурси; обсяг спожитої води; відходи виробництва та споживання; викиди (CO₂)) в натуральних одиницях вимірювання.

Знаменник – валовий внутрішній продукт у цінах базисного року.

Відповідно до отриманих показників ресурсоємності ВВП (окремо за кожним видом ресурсу) для цілей проведення динамічного аналізу, з аналітичною метою розраховуються відносні показники, що характеризують зміну ресурсоємності ВВП в часі. Розрахунки відносних показників ресурсоємності ВВП (окремо за кожним видом ресурсу) на макроекономічному рівні визначаються як відношення ресурсоємності ВВП в періоді, для якого проводиться розрахунок, до ресурсоємності ВВП у базисному році.

3.2. Дезагрегування

В цілому по Україні

4. Джерела даних

Дані Державної служби статистики України:

Державне статистичне спостереження: "Річні національні рахунки".

Інструментарій: адміністративна та статистична інформація.

Методологічні положення: "Енергетичний баланс".

Інструментарій: адміністративна та статистична інформація.

Державне статистичне спостереження: "Утворення та поводження з відходами"

Інструментарій: форма № 1-відходи (річна) "Утворення та поводження з відходами за 20__ рік"».

Державне статистичне спостереження: "Охорона атмосферного повітря".

Інструментарій: форма № 2-ТП (повітря) (річна) "Звіт про охорону атмосферного повітря"

Державне статистичне спостереження: "Сільське господарство України".

Інструментарій: адміністративна та статистична інформація.

Державне статистичне спостереження: "Добування водних біоресурсів".

Інструментарій: адміністративна та статистична інформація.

Державне статистичне спостереження: "Виробництво промислової продукції за видами в Україні".

Інструментарій: адміністративна та статистична інформація.

Державне статистичне спостереження: "Зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу".

Інструментарій: адміністративна та статистична інформація.

5. Доступність даних

Для розрахунку використовуються дані Держстату, розміщені на офіційному вебсайті Держстату: у розділі: "Статистична інформація" - підрозділи "Національні рахунки", "Енергетика", «[Сільське, лісове та рибне господарство](#)», «Промисловість», "Зовнішньоекономічна діяльність", «Навколишнє середовище», у розділі "Публікації" – підрозділ "Національні рахунки", підрозділ "Сільське господарство" (статистичний збірник "Сільське господарство України"), підрозділ "Навколишнє середовище" (статистичний збірник "Довкілля України")

6. Календар

6.1. Збір даних

Використовуються річні дані статистичних спостережень та адміністративні дані.

6.2. Терміни поширення даних

Терміни підготовки публікацій, дані яких використовуються для розрахунків, за результатами розробки спостережень встановлені Планом державних статистичних спостережень та розміщені на офіційному вебсайті Держстату в каталозі офіційних статистичних публікацій, а також Календарі оприлюднення інформації Держстату, де вказані терміни оприлюднення матеріалів на вебсайті.

6.3. Виробництво даних

Мінекономіки

6.4. Поширення даних

—

7. Посилання

Каталог офіційних статистичних публікацій:
http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2012/12_2012/cat_17.zip

Календар оприлюднення інформації: http://www.ukrstat.gov.ua/plansite/pl_2018.htm

План державних статистичних спостережень:
http://www.ukrstat.gov.ua/plan_stat/2017/Plan_2018.zip

Методичні рекомендації щодо розрахунку показників ресурсоемності валового внутрішнього продукту на рівні національної економіки за основними групами ресурсів:
<https://bit.ly/2XosBpb>

Методологічні положення розрахунку валового внутрішнього продукту:

http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2018/187/mp_VVP.pdf

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо утворення та поводження з відходами:

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2015/361/mp_vidhody.zip

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо рибогосподарської діяльності підприємств:

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2015/320/mp_ryba_2015.zip

Методологічні положення щодо формування та поширення Держстатом екологічних показників відповідно до міжнародних стандартів:

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/311/mp_ep_ms.zip

Методологічні положення із формування енергетичного балансу:

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2011/374/mp_eb.zip

Перелік видів водних біологічних ресурсів визначено Номенклатурою продукції рибальства й аквакультури: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_npra_2016.htm

Номенклатура продукції промисловості: http://ukrstat.gov.ua/klasf/klasif/npp_2012.rar

Номенклатура продукції сільського господарства: <http://ukrstat.gov.ua/klasf/klasif/npsg.rar>

Статистичний збірник "Національні рахунки України": http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/02/zb_nru2017.pdf

Статистичний збірник "Довкілля України": http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnav_ser_u.htm

Статистичний бюлетень "Добування водних біоресурсів": http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/bl/02/bl_dvbr2016_pdf.zip

Статистичний збірник "Сільське господарство України": http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/zb/09/zb_agriculture_2016pdf.zip